

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoP/22/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112227671
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112227671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Mariany Muránskej vo veci navrhovateľky E. V., rod. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Ul. U. č. X, zastúpenej JUDr. Katarínou Leškovou, advokátkou v Prešove, Ul. Plzenská č. 2, proti odporcovi M. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Ul. M. Y. č. XX, zastúpeného JUDr. Ladislavom Pribulom, advokátom v Prešove, Ul. Levočská č. 77, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. O. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Ul. U. č. X, zastúpenému kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 27P 368/2012 - 221 z 19.03.2014 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok okrem výroku o trovách konania štátu.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporcu platiť na výživu mal. O. V. sumu 80 Eur mesačne vždy do 15 -teho dňa v mesiaci vopred od právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, teda od XX.XX.XXXX. Dlžné výživné za obdobie od 08.03.2013 do 31.03.2014 vo výške 747,15 Eur povolil odporcovi splácať v splátkach po 50 Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu. Určil, že o trovách konania štátu bude rozhodnuté uznesením do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo zistenia, že prvoradou povinnosťou každého rodiča je jeho zákonná povinnosť prispievať na výživu svojho dieťaťa, za tým účelom by mal vynaložiť každý rodič všetko úsilie na využitie svojich možností a schopností, aby zabezpečil primeranú výživu svojmu dieťaťu na takej úrovni ako sám žije. Matka maloletého sa snaží zabezpečiť všetky výdavky svojho syna na pokraji svojich finančných možností a schopností napriek nízkemu príjmu. Pracuje ako zdravotná sestra s minimálnou mzdou a pri nedostatku finančných prostriedkov za finančnej pomoci svojich príbuzných, zvláda starostlivosť o mal. O.. Na druhej strane je otec dlhodobo nezamestnaný, v priebehu celého konania nepoprel, že je vlastníkom viacerých nehnuteľností, potvrdil, že mu finančne vypomáha jeho matka a teta, ktoré v podstate v plnej miere zabezpečujú jeho výživu. Žiadnym iným spôsobom neodôvodnil, ako zabezpečuje svoje základné životné potreby.

Vzhľadom na vlastníctvo viacerých nehnuteľností mu nebola priznaná dávka v hmotnej núdzi, z ktorej by mohol zabezpečiť aspoň minimálne základné životné potreby. Aj keď sa otec v priebehu konania bránil

tým, že v podstate nehnuteľnosti, ktorých je vlastníkom, sú nepredajné, bol preukázaný opak, nakoľko došlo k predaju nehnuteľnosti, ktorej bol vlastníkom, pričom finančné prostriedky nepoužil pre seba, ale dal ich previesť na účet svojej tety, ktorá následne pôžičkou z 20.02.2014 požičala otcovi sumu 450 Eur, z ktorých uhradil dlžné výživné pre mal. O.. Kúpna cena, ktorá bola odporcovi vyplatená, mohla byť použitá na úhradu výživného pre mal. O., namiesto toho bola vložená na účet tety odporcu. Takéto konanie považuje súd za špekulatívne zo strany odporcu, jednoznačne poukazuje na jeho nevôľu prispievať pravidelne na výživu svojho syna a v prípade, keď v konaní o úpravu práv a povinností do rozvodu manželstva súd poukazoval na to, že odporca mohol predať nehnuteľnosť, ktorú namiesto toho vrátil svojej tete v priebehu konania o rozvod manželstva, už došlo k prevodu takejto nehnuteľnosti. Odporca zavádzal svojimi tvrdeniami v snahe vyhnúť sa plneniu vyživovacej povinnosti. Ďalšiu nehnuteľnosť, ktorej je vlastníkom, môže rovnako speňažiť, keďže aj na základe odborného vyjadrenia, všeobecná hodnota nehnuteľnosti je 24.800 Eur. Z dôvodu nevyužívania svojich možností a schopností, pri využití všetkých svojich pracovných skúseností nadobudnutých v zahraničí pri pracovných aktivitách, ako aj z dôvodu, že odporca súdu nepreukázal žiadnu snahu doplniť si vzdelanie a privyrobiť formou brigádnických prác, pričom sám sa necháva vyživovať inými fyzickými osobami, považoval súd výživné v sume 80 Eur mesačne za primerané, ktoré je schopný platiť.

Výrok o dlžnom výživnom odôvodnil tým, že rozsudok o rozvode manželstva účastníkov nadobudlo právoplatnosť 08.03.2013 a takto za obdobie od 08.03.2013 do 31.03.2014 vznikol odporcovi dlh v celkovej výške 747,15 Eur na výživnom.

Výrok o povolení splátok vo výške 50 Eur mesačne, odôvodnil ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p.

Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi odôvodnil ustanovením § 144 O.s.p.

Výrok o trovách konania štátu bližšie neodôvodnil.

Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie odporca.

Poukázal na to, že nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX - parcelu č. 2017/212 spolu so spoluvlastníckym podielom k parcele č. 2017/140 nadobudol odporca darom od svojej príbuznej M. V., ktorá tieto nehnuteľnosti darovala odporcovi za účelom výstavby rodinného domu. Toto rozhodnutie svojej tety odporca rešpektoval, a preto sa nikdy nepokúsil nehnuteľnosť využiť ináč. Situácia sa zmenila, keď došlo k rozvodu manželstva účastníkov a keď sa to dozvedela M. V., požiadala odporcu, aby jej uvedený dar vrátil. Odporca považoval za povinnosť tejto požiadavke vyhovieť, nakoľko k využitiu nehnuteľnosti nedošlo, avšak v záujme urýchlenia prevodov nehnuteľností, ako aj z dôvodu nižšieho poplatku, zainteresované strany sa dohodli, že prevody nehnuteľností vykonajú jednou zmluvou, pričom odporca prevedie darovanú nehnuteľnosť priamo na záujemcu a tento uhradí kúpnu cenu M. V.. Všetky tieto okolnosti boli potvrdené svedkyňou M. V. v konaní pod sp. zn. 27P 3/2013, a to na pojednávaní 05.06.2013.

Nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX, parcela č. 2072/2, je nehnuteľnosťou, z ktorej odporca nemá žiadny finančný prospech a súd opomenul sa zmieniť o tom, že znalecký posudok potvrdzuje, že ide o pozemok v svahovitom teréne a ťažko predajný. Všeobecná hodnota v znaleckom posudku sa trhovej hodnote nerovná.

Odporca nie je pravidelne podporovaný zo strany svojej tety M. V., ide o nepravidelnú podporu a podľa nevyhnutnej potreby. Sumu 200 Eur mesačne, ktorú odporca spomenul, nemožno vnímať ako sumu, ktorú pravidelne mesačne dostáva.

Odporca výživné v takej výške nie je schopný reálne platiť. Odporca je osoba, ktorá nie je kvalifikovaná, má ukončené len základné vzdelanie, je nezamestnaný a v súčasnosti nemá žiadny príjem. Odporca

bol zaviazaný rozsudkom sp. zn. 27P 3/2013, uhradiť dlžné výživné vo výške 453,58 Eur, na ktoré si musel požičať finančné prostriedky a ktoré bude splácať v splátkach po 50 Eur mesačne. Predmetným rozsudkom, proti ktorému odvolanie smeruje, bol zaviazaný zaplatiť dlžné výživné vo výške 747,15 Eur taktiež v splátkach po 50 Eur mesačne, pričom ak by odvolací súd potvrdil takýto rozsudok súdu prvého stupňa, odporca ako osoba bez príjmu by musel vynaložiť na výživné mesačne 180 Eur, čo prináša neriešiteľnú situáciu pre odporcu. Na základe toho navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a určil výživné v minimálnej výške vyplývajúcej z ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine.

Navrhovateľka sa k odvolaniu odporcu nevyjadrila.

Kolízny opatrovník maloletého sa k odvolaniu odporcu nevyjadril.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvého stupňa nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

So zreteľom na obsah odvolania odporcu, v odvolacom konaní boli preskúmané všetky výroky napadnutého rozsudku okrem výroku o trovách konania štátu, voči ktorému odvolanie odporcu nesmerovalo a navyše ide o výrok, ktorým sa iba upravuje vedenie konania, a proti ktorému odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. a/ O.s.p.).

Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Po predchádzajúcom zrušení rozhodnutia súdu prvého stupňa v otázke výživného pre maloletého O., uznesením odvolacieho súdu č.k. 1CoP 12/2013 - 86 z 12.06.2013 bolo vykonané na súde prvého stupňa rozsiahle dokazovanie, ktoré potvrdilo, že schopnosti a možnosti odporcu postačujú na to, aby mohol platiť výživné vo výške 80 Eur mesačne, ako to správne ustálil súd prvého stupňa.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov rozhodnutím sp. zn. PO 2/OPVHN/SOC/2013/70255 z 11.04.2013 určil, že odporca sa nepovažuje za občana v hmotnej núdzi a nespĺňa nárok na pomoc v hmotnej núdzi, pričom sa mu nepriznávajú dávka a príspevky v tejto súvislosti, a to práve so zreteľom na vlastníctvo viacerých nehnuteľností.

Ďalej odporca nevyvrátil výpoveď svedka R., ktorý bol vypočutý v konaní pod sp. zn. 27P 3/2013 Okresného súdu Prešov, v ktorom sa riešila otázka určenia výživného pre mal. O. za čas do rozvodu manželstva a ktorý potvrdil, že ponúkal odporcovi prácu v stavebníctve, ako aj na benzínovom čerpadle, avšak odporca túto prácu neprijal. Žiadne hodnoverné vysvetlenie neakceptácie tejto ponuky odporca v priebehu konania pod sp. zn. 27P 3/2013, ako aj v konaní pod sp. zn. 27P 368/2012 (teda v aktuálnom konaní), nepredostrel.

Okolnosť prevodu nehnuteľnosti - parcely č. 2017/212 spolu s parcelou č. 2017/140, zapísaných na LV č. XXXX, je závažnou okolnosťou, ktorá nepochybne poukazuje na to, že žalobca mohol tieto finančné prostriedky využiť na platenie výživného v prospech maloletého O.. Vysvetlenie tohto prevodu na záujemcu a následné poskytnutie finančných prostriedkov získaných z tohto predaja priamo bývalej vlastníčke M. V. je neverohodné a v každom prípade je potrebné ho kvalifikovať ako vzdanie sa majetkového prospechu bez vážneho dôvodu. Pri existencii vyživovacej povinnosti voči žalovanému O. nemožno akceptovať to, že odporca rešpektoval žiadosť pôvodnej vlastníčky o vrátenie pozemku so zreteľom na to, že tento nebol využitý na výstavbu rodinného domu. Zákonný dôvod na vrátenie daru len na základe takejto žiadosti pôvodnej vlastníčky tu totiž nebol a vždy, ako to uvádza aj súd prvého stupňa, je potrebné mať na pamäti prvoradú povinnosť týkajúcu sa platenia výživného na maloleté dieťa.

Podobne, pokiaľ ide o ďalšiu parcelu č. 2072/2, zapísanú na LV č. XXXX, je potrebné konštatovať, že jej cena bola objektívne zistená, udáva sa jej všeobecná hodnota, ktorá pochopiteľne zahŕňa aj trhovú hodnotu pozemku a tvrdenie, že ide o ťažko predajný pozemok, je nepreukázané, ide len o obranu uvedenú v odvolaní odporcu proti rozsudku súdu prvého stupňa, pričom je potrebné poukázať na to, že pri existencii vyživovacej povinnosti voči mal. O. pri existencii majetku, ktorý bol súdom prvého stupňa objektívne zistený a pri absencii iných príjmov, bude povinnosťou odporcu postarať sa o predaj akýchkoľvek majetkových hodnôt za účelom zabezpečenia výživného pre mal. O., pretože ako bolo vyššie naznačené, výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov.

Odporca v podstate nepriamo priznáva to, že je podporovaný svojou tetou, ktorá mu poskytuje finančné prostriedky na živobytie. Takúto podporu odporca od svojej príbuznej dostáva za situácie, že kúpnu cenu z predaja parcely č. 2017/212 poskytol práve tejto svojej tete. Nemožno súhlasiť s názorom odporcu, že nejde o pravidelnú podporu finančného charakteru, keď na druhej strane v odvolaní súčasne odporca udáva, že priemerne takto dostane sumu 200 Eur mesačne.

Nemožno teda súhlasiť s tým, že by odporca nemal dostatok finančných prostriedkov (finančné prostriedky utŕžené z predaja parcely č. 2017/212, v mesiaci máj 2013 bola táto nehnuteľnosť odpredaná za sumu 26.315 Eur), alebo že by v rámci možností a schopností nemalo byť hodnotené vlastníctvo ďalšej nehnuteľnosti (teda vyššie uvedenej parcely č. 2072/2, zapísanej taktiež na LV č. XXXX, kat. úz. Z. Z.).

Okolnosť, že odporca na základe rozhodnutí jednak v konaní pod sp. zn. 27P 3/2013, ako aj v tomto aktuálnom konaní (pod sp. zn. 27P 368/2012) má platiť aj dlžné výživné, nie je právne významná a nejde o okolnosť takého charakteru, ktorá by mohla privodiť iné rozhodnutie o výške bežného výživného, naviac za situácie, že súd povolil odporcovi aj splácanie dlžného výživného v splátkach. Dlžné výživné je len súčasťou vyživovacej povinnosti a predstavuje nahromadenie predtým zanedbanej vyživovacej povinnosti zo strany odporcu, ktorý vo svetle aktuálnych skutkových zistení, ktoré vyšli najavo po doplnení dokazovania súdom prvého stupňa, má možnosti a schopnosti, aby takto stanovené výživné mohol platiť.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ zaviazal odporcu na platenie výživného vo výške 80 Eur na čas po rozvode manželstva, a preto postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil okrem výroku o trovách konania štátu, pričom v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v podrobnostiach poukazuje odvolací súd na správne a výstižné dôvody nachádzajúce sa v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Zároveň je potrebné konštatovať, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o dlžnom výživnom, ktoré bolo náležite vypočítané a odôvodnené, ako aj výrok o trovách konania vo vzťahu medzi účastníkmi.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak ide o konanie, ktoré bolo možné začať aj bez návrhu. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (ktorého otázky sú v súčasnosti predmetom konania) má takýto charakter, a preto náhrada trov odvolacieho konania nebola priznaná žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolanie nie je prípustné.